

LOGIC-I

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

Note : Attempt one question each from Sections A, B, C and D carrying 15 marks each. Section E is compulsory consisting of 10 short answer questions carrying 4 marks each.

SECTION-A

- I. Define Logic and explain the terms used in it.
- II. Explain the Fundamental Laws of Thought.

SECTION-B

- III. Define Opposition of Propositions and describe its kinds.
- IV. Explain the Rules of Validity of Categorical Syllogism.

SECTION-C

- V. Describe the Nature of Cause.
- VI. Define Hypothesis. Write the conditions of a Valid Hypothesis.

SECTION-D

- VII. Define Symbolic Logic. Explain Negation and Implication.

VIII. Prove the Truth or Falsity of the following statement using Truth-Tables:

$$(A \cdot v B) \supset \sim B.$$

SECTION-E

- IX. Explain the following is 50 words each :

(a) Law of contradiction.	(b) Connotation of Terms.
(c) Immediate Inference.	(d) Categorical Syllogism.
(e) Contrariness.	(f) Induction.
(g) Deduction.	(h) Conjunction.
(i) Equivalence.	(j) Symbolic Logic.

10×4=40

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A,B,C ਅਤੇ D ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ E ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 10 ਸੰਖਿਅਪ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4-4 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ-A

- I. ਤਰਕ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਪਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- II. ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਮੂਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-B

- III. ਤਰਕ ਵਾਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕੁਲਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- IV. ਤਰਕ-ਨਿਆਂ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-C

- V. ਕਾਰਣ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- VI. ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਉੱਚਿਤ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦੀਆਂ ਕੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ ?

ਭਾਗ-D

- VII. ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਤਰਕ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਨਿਖੇਦ ਅਤੇ ਅਪਦਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- VIII. ਸੱਚ-ਤਾਗਲਕਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰਕ ਵਾਕ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਜਾਂ ਝੂਠ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰੋ:

$$(A \vee B) \supset \sim B.$$

ਭਾਗ-E

- IX. ਹਰੇਕ ਨੂੰ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ:

(a) ਵਿਰੋਧਭਾਵ ਦਾ ਨਿਯਮ।	(b) ਪਦਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ।
(c) ਤੁਰੰਤ ਅਨੁਮਾਨ।	(d) ਤਰਕ-ਨਿਆਂ।
(e) ਵਿਪਰੀਤਤਾ।	(f) ਅਗਾਮਨ।
(g) ਨਿਗਮਨ।	(h) ਸੰਯੋਜਨ।
(i) ਸਮਾਨਤਾ।	(j) ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਤਰਕ ਸ਼ਾਸਤਰ।

10×4=40